

13.1.2010

B7-0024/2010

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Noslēdzot debates par paziņojumu, ko izteicis Savienības augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos,

saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu

par situāciju Jemenā

*José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Angelika Niebler,
Arnaud Danjean, Ioannis Kasoulides, Hans-Gert Pötering, Filip Kaczmarek*
PPE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par situāciju Jemenā

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes 2009. gada 27. oktobra secinājumus par Jemenu,
 - ņemot vērā 2009. gada 27. oktobrī Eiropas Savienības vārdā pieņemto prezidentvalsts deklarāciju par drošības situācijas pasliktināšanos Jemenā,
 - ņemot vērā Eiropas Kopienas stratēģijas dokumentu par Jemenu laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam,
 - ņemot vērā EP delegācijas attiecībām ar Persijas līča valstīm, tostarp ar Jemenu, 2009. gada 22.–25. februāra vizītes rezultātus,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības vēlēšanu novērošanas misijas 2006. gada 26. septembra galīgo ziņojumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā pasliktinās Jemenas kopējā politiskā, ekonomiskā un sociālā situācija, kas izraisa starptautiskās sabiedrības nopietnas bažas;
- B. tā kā Nigērijas terorists *Umar Farouk Abdulmutallab*, kurš 2009. gada 25. decembrī vīrs Detroitas mēģināja uzspriecināt lidmašīnu, ir paziņojis, ka viņu apmācīja *al-Qa'ida* nometnē Jemenā; tā kā turpmāka drošības situācijas pasliktināšanās Jemenā var sniegt teroristiem un nemiernieku grupējumiem reģionā, jo īpaši *al-Qa'ida*, drošu patvērumu, kur plānot, organizēt un atbalstīt turpmākās teroristu darbības;
- C. tā kā drošības situāciju vēl vairāk ir pasliktinājis pilsoņu karš pret zaidi šītu sekotājiem Saadā Jemenas ziemeļdaļā un šķeltnieku kustības vardarbības uzliesmojums valsts dienviddaļā;
- D. tā kā vietējās cīņas Saadas reģionā ieguva reģionālu raksturu, kad Saūda Arābijas militārie spēki pēc uzbrukuma Saūda Arābijas un Jemenas robežai atklāja uguni pret nemierniekiem un veica pretuzbrukumus nemiernieku pozīcijām, kas, iespējams, prasīja civiliedzīvotāju upurus; tā kā Jemenas valdība ir apgalvojusi, ka atsevišķi Irānas grupējumi ir atbalstījuši nemiernieku kustību valsts ziemeļdaļā;
- E. tā kā Jemena ir nabadzīgākā arābu valsts; tā kā 2008. gada pārtikas krīze būtiski skāra Jemenas iedzīvotāju nabadzīgākos slāņus un globālā finanšu krīze, jo īpaši naftas ieņēmumu kritums, palielināja neizturamo spiedienu uz valsts finansēm, ko vēl vairāk pasliktināja novēloto ekonomisko un fiskālo reformu ierobežotā īstenošana;
- F. tā kā Jemenas naftas rezerves, kas veido 75 % no valsts ieņēmumiem, ir gandrīz izsīkušas un tā kā ekonomikas ilgtspējai pēc naftas ieguves ēras ir visai maz reālu iespēju;

- G. tā kā Jemenā pastāv vairākas citas smagas problēmas, tādas kā milzīgs ūdens trūkums, ko rada vairāki faktori, tostarp aizvien lielāks vietējais patēriņš, slikta ūdenssaimniecība, korupcija, resursu pārvaldības trūkums un nelietderīgi apūdeņošanas paņēmieni; tā kā saskaņā ar valdības aplēsēm 99 % no visām ūdens ieguves vietām ir nelicencētas;
- H. tā kā pārtikas un ūdens trūkuma radīto situāciju Jemenā vēl vairāk sarežģī iedzīvotāju atkarība no kasta (*Catha edulis*), kultūras, kas nodrošina strauju peļņu, taču prasa pastāvīgu apūdeņošanu, un šīs kultūras intensīvās audzēšanas dēļ tiek patērēti ap 40 % Jemenas ūdens resursu; tā kā valsts tagad ir kļuvusi par pārtikas importētāju;
- I. tā kā aizvien aktīvāka pirātu darbība Adenas līcī un pastāvīga migrācijas plūsma no Āfrikas raga ir papildu faktori, kas ietekmē valsts stabilitāti;
- J. tā kā kopš 2004. gada Jemenas atbalstam ES ir piešķīrusi vairāk nekā 144 miljonus eiro, no kuriem lielākā daļa novirzīta ekonomikas izaugsmei, un ES ir īstenojusi divpusējās palīdzības programmas, lai atbalstītu Jemenas policiju un krasta apsardzi;
- K. tā kā 2009. gada aprīlī plānotās parlamenta vēlēšanas tika atliktas, lai varas iestādes varētu īstenot vēlēšanu sistēmas būtiskākās reformas; tā kā līdz šim nav veikti konkrēti pasākumi šā mērķa īstenošanai;
- L. tā kā joprojām pastāv nopietnas bažas par situāciju Jemenā attiecībā uz demokrātiju, cilvēktiesībām un tiesu iestāžu neatkarību; tā kā ir notikušas žurnālistu vajāšanas; tā kā sevišķi smags ir sieviešu stāvoklis, jo aizvien pasliktinās visi ar dzimumu saistītie rādītāji, tādi kā līdztiesīga piekļuve izglītībai, ar dzimumu saistīta vardarbība un aktīva darbība politikā;
- M. tā kā seši Eiropas valstu pilsoņi — pieci vācieši un viens brits — kopš viņu nolaupīšanas 2009. gada jūnijā joprojām tiek turēti par ķīlniekiem, un trīs citi cilvēki no šīs ķīlnieku grupas tika atrasti miruši tūlīt pēc sagūstīšanas; tā kā atsevišķi vietējie cilšu līderi ir norādījuši, ka par nolaupīšanu atbildība jāuzņemas *al-Qa'ida* grupējumam,
1. pauž nopietnas bažas par drošības, politiskās un ekonomiskās situācijas pasliktināšanos Jemenā; aicina starptautisko sabiedrību īstenot iedarbīgus pasākumus, lai novērstu pašreizējās krīzes saasinājumu, kā arī izveidotu vienotu, stabilu un demokrātisku Jemenu;
 2. atbalsta Komisijas un Jemenas valdības aktīvo sadarbību, jo īpaši tādās jomās kā attīstība, policija, tiesiskums, robežkontrole, nelegālās tirdzniecības apkarošana, kuģošanas drošība, pretterorisma darbība un institucionālā veikspēja; aicina Padomi un Komisiju arī turpmāk nostiprināt divpusējās attiecības ar Jemenu un apzināt efektīvākos veidus, kā ES atbalsts var uzlabot drošības, politisko un ekonomisko situāciju valstī;
 3. vēlreiz aicina nekavējoties pārtraukt karadarbību Saadā un Jemenas dienviddaļā un uzskata, ka vienīgi ar visaptverošu politisko risinājumu var panākt ilgstošu mieru; atgādina visām konfliktos iesaistītajām pusēm, ka tām ir pienākums ievērot cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības; aicina puses atļaut tiem civiliedzīvotājiem, kuri vēlas atstāt konflikta reģionu, doties uz drošām teritorijām, kā arī aicina sekmēt ANO un nevalstisko organizāciju piekļūvi pārvietotajām personām un ļaut viņām nekavējoties saņemt neatliekamo medicīnisko un humāno palīdzību;

4. aicina Jemenas valdību atturēties no diskriminācijas pret jebkādām etniskajām vai reliģiskajām grupām valstī un par politikas pamatprincipu noteikt visu iedzīvotāju kopējo interešu ievērošanu; uzsver, ka preterorisma darbības un pasākumus nedrīkst ļaunprātīgi izmantot politiskos nolūkos, jo īpaši pret politiskajiem oponentiem, žurnālistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem;
5. pauž bažas par *al-Qa'ida* aizvien lielāko nostiprināšanos Jemenā un uzsver, ka konkrētu pasākumu trūkums var novest pie turpmākas valdības centrālā aparāta vājināšanās un reģiona destabilizācijas, kā tas vērojams Somālijā un Afganistānā, kā rezultātā *al-Qa'ida* vadītiem vai iedvesmotiem ekstrēmistiem tiks dota iespēja pārgrupēties, organizēties, veikt apmācību un izvērst teroristu darbības Jemenas teritorijā vai ārpus tās;
6. aicina Jemenas varas iestādes īstenot novēlotās institucionālās, ekonomiskās un fiskālās reformas un veikt vajadzīgās reformas, lai uzlabotu cilvēktiesību situāciju valstī, un jo īpaši aicina nodrošināt plašsaziņas līdzekļu brīvību, tiesības uz taisnīgu tiesu un vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem;
7. uzsver, cik būtiski ir 2011. gadā rīkot vēlēšanas, un mudina visas politiskās partijas īstenot to pieņemtās vienošanās par pasākumiem, kas vajadzīgi, lai uzlabotu vēlēšanu sistēmu un padziļinātu demokrātiju, jo īpaši ņemot vērā ES vēlēšanu novērošanas misijas ieteikumus pēc 2006. gadā notikušajām demokrātiskajām prezidenta un vietējām vēlēšanām; aicina Komisiju un Padomi ciešā sadarbībā ar Parlamentu uzraudzīt konstitucionālā un vēlēšanu likuma reformu procesu, kura dēļ ir atlikta parlamentārās vēlēšanas;
8. aicina Padomi un Komisiju pēc Eiropas Ārējās darbības dienesta izveides strauji īstenot saskaņotu un visaptverošu ES pieeju Jemenai, lai novērstu dalībvalstu sniegtā atbalsta un attīstības palīdzības programmu dubultošanos un pārklāšanos; norāda, ka ES saskaņota rīcība ir priekšnoteikums, lai Jemenā panāktu globālo līdzekļu devēju darbības saskaņošanu, kas ir ļoti nepilnīga; līdz ar to atzinīgi vērtē 2010. gada 27. janvārī Londonā plānoto starptautisko sanākumi par Jemenu;
9. aicina Padomi un Komisiju sadarbībā ar citiem starptautiskajiem pārstāvjiem palielināt attīstības palīdzību Jemenai, lai stabilizētu politisko situāciju un uzlabotu ekonomisko situāciju un iedzīvotāju dzīves apstākļus valstī; atzinīgi vērtē Persijas līča Sadarbības padomes gatavību padziļināt attiecības ar Jemenu; aicina Jemenas valdību ciešā sadarbībā ar līdzekļu devējiem nodrošināt lielāku atbalsta efektivitāti, īstenojot atbilstīgus koordinēšanas, izplatīšanas un īstenošanas mehānismus;
10. aicina Komisiju un Padomi nodrošināt, ka starptautiskās sabiedrības nodrošinātais atbalsts, jo īpaši no Eiropas Savienības budžeta, tiek izmantots tādu projektu finansēšanai, kuri sniedz tiešu labumu pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam un kuru efektivitāti novērtē uz vietas; šajā ziņā atzinīgi vērtē pilntiesīgas ES delegācijas Sanā izveidošanu;
11. aicina Komisiju un Padomi īstenot speciālu Jemenas atbalsta programmu, kurā būtu iekļauta Jemenas ierēdņu apmācība ārpus valsts (kā to dara Eiropas Savienības Integrētā tiesiskuma misija (*Eujust Lex*) Irākā) un nodrošināta instruktoru iekārtošana darbā svarīgākajās ministrijās (kā tas ar ES atbalstu notiek Bosnijā un Hercegovinā);
12. aicina Jemenas varas iestādes palielināt centienus, lai nodrošinātu tās teritorijā turēto sešu

eiropiešu ķīlnieku atbrīvošanu;

13. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Persijas līča Sadarbības padomes ģenerālsekretāram un Jemenas Republikas valdībai un parlamentam.